

ZARZĄDZENIE NR 2

MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

z dnia 15 stycznia 2023 r.

**w sprawie szkolenia obronnego w działach administracji rządowej kierowanych
przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej**

Na podstawie art. 7 w związku z art. 27 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305) oraz art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1188) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zarządzenie określa organizację i zadania w zakresie planowania i realizacji szkolenia obronnego w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej i w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Rodziny i Polityki Społecznej lub przez niego nadzorowanych.

§ 2.

Ilekcroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) członkach kierownictwa Ministerstwa – należy przez to rozumieć Ministra, Sekretarzy Stanu, Podsekretarzy Stanu oraz Dyrektora Generalnego;
- 2) DAR – należy przez to rozumieć działy administracji rządowej kierowane przez Ministra;
- 3) dyrektorze – należy przez to rozumieć dyrektora komórki organizacyjnej lub kierującego komórką organizacyjną;
- 4) jednostce – należy przez to rozumieć jednostkę wyszczególnioną w obwieszczeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych;
- 5) kierownikowi jednostki – należy przez to rozumieć kierownika jednostki, o której mowa w pkt 4;
- 6) komórce organizacyjnej – należy przez to rozumieć departament lub biuro w Ministerstwie;
- 7) Ministerstwie – należy przez to rozumieć Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- 8) Ministrze – należy przez to rozumieć Ministra Rodziny i Polityki Społecznej;
- 9) podsystemie obronnym państwa – należy przez to rozumieć jeden z operacyjnych podsystemów wykonawczych systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, który tworzą siły i środki pozostające w dyspozycji organów kierowania bezpieczeństwem i przeznaczone do realizacji ustawowo

określonych zadań związanych, między innymi, z przeciwdziałaniem zewnętrznym zagrożeniom o charakterze polityczno-militarnym;

- 10) planowaniu operacyjnym – należy przez to rozumieć ustalanie czynności dotyczących przygotowania i działania organów administracji rządowej i organów samorządu terytorialnego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, ujętych w formie zestawów zadań operacyjnych, a także ustalanie sił i środków niezbędnych do ich wykonania;
- 11) PPPO – należy przez to rozumieć Program Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych w DAR, sporządzany zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1911 oraz z 2022 r. poz. 441).

§ 3.

Szkolenie obronne w DAR obejmuje:

- 1) kursy obronne, prowadzone w formie zajęć teoretycznych;
- 2) wyższe kursy obronne, obejmujące zajęcia teoretyczne i praktyczne;
- 3) ćwiczenia kompleksowe i doskonalące oraz gry decyzyjne i treningi – jako praktyczne formy szkolenia.

§ 4.

1. Tematyka kursów obronnych obejmuje:

- 1) ogólne uwarunkowania dotyczące bezpieczeństwa państwa, w tym obronności;
- 2) wykonywanie zadań z zakresu obronności państwa przez organy władzy i administracji rządowej oraz inne organy i instytucje państwowe;
- 3) organizację funkcjonowania systemu obronnego państwa;
- 4) sposób realizacji zadań obronnych, w tym wynikających z zobowiązań sojuszniczych, ustalonych stosownie do roli uczestnika szkolenia w systemie obronnym państwa.

2. Kursami obronnymi objęte są osoby kierujące wykonywaniem zadań obronnych, a także osoby wykonujące te zadania oraz obejmujące po raz pierwszy stanowisko do spraw obronnych w jednostce.

§ 5.

1. Tematyka wyższych kursów obronnych obejmuje zagadnienia strategiczne z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa i funkcjonowania systemu obronnego oraz nabycie praktycznych umiejętności niezbędnych do realizacji zadań obronnych, w tym wynikających z zobowiązań sojuszniczych.
2. Wyższymi kursami obronnymi objęci są członkowie kierownictwa Ministerstwa, kierownicy jednostek oraz dyrektorzy komórek organizacyjnych i ich zastępcy.

§ 6.

Kursy, o których mowa w § 4 i § 5, planuje i organizuje Minister Obrony Narodowej zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 października 2022 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. poz. 2348).

§ 7.

1. Ustala się formę i zakres prowadzenia szkolenia obronnego w Ministerstwie i w jednostce oraz jego organizatorów:

- 1) organizuje się:
 - a) ćwiczenia kompleksowe dla DAR w Ministerstwie – nie rzadziej niż raz na sześć lat lub w terminie planowanej do przeprowadzenia w DAR kontroli kompleksowej wykonywania zadań obronnych, realizowanej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 27 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny,
 - b) ćwiczenia doskonalące, gry decyzyjne i treningi – organizowane w Ministerstwie i w jednostce – nie rzadziej niż raz na trzy lata;
- 2) organizatorem szkolenia obronnego w Ministerstwie jest Minister, a w jednostce kierownik jednostki.
2. W szkoleniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uczestniczą komórki organizacyjne Ministerstwa oraz jednostki, według zapotrzebowania.
3. W imieniu Ministra proces szkolenia obronnego w Ministerstwie organizuje i realizuje komórka organizacyjna właściwa do spraw planowania obronnego.
4. Do zadań komórki organizacyjnej, o której mowa w ust. 3 należy:
 - 1) sporządzenie rocznego planu szkolenia obronnego określającego w szczególności:
 - a) tematykę szkolenia, jego cel oraz główne przedsięwzięcia szkoleniowe,
 - b) przyjętą, zgodnie z ust. 1 pkt 1, formę szkoleniową,
 - c) termin i miejsce przeprowadzenia szkolenia oraz jego uczestników,
 - d) planowany udział przedstawicieli DAR w szkoleniu obronnym innych organizatorów;
 - 2) przesłanie do Ministra Obrony Narodowej, w terminie do ostatniego dnia roboczego miesiąca listopada roku poprzedzającego realizację:
 - a) planu szkolenia, o którym mowa w pkt 1,
 - b) wniosków i rekomendacji ze szkolenia przeprowadzonego w poprzednim okresie planistycznym wraz z informacją o sposobie ich wdrażania;
 - 3) przesłanie, po uzgodnieniu przez Ministra Obrony Narodowej, wypisu z planu, o którym mowa w pkt 1, do kierownika jednostki;
 - 4) zapewnienie środków finansowych w ramach PPO na realizację przedsięwzięć szkoleniowych Ministerstwa i jednostki, według zapotrzebowania;
 - 5) przeprowadzenie kontroli realizacji szkolenia obronnego w jednostce.
5. Do zadań kierownika jednostki w zakresie szkolenia obronnego należy:
 - 1) organizacja i realizacja procesu szkolenia obronnego w jednostce;
 - 2) sporządzenie rocznego planu szkolenia obronnego, uwzględniającego udział jednostki w szkoleniu obronnym DAR;
 - 3) przesłanie do komórki organizacyjnej Ministerstwa właściwej do spraw planowania obronnego:
 - a) w terminie do ostatniego dnia roboczego grudnia roku, do uzgodnienia plan, o którym mowa w pkt 2,
 - b) do ostatniego dnia roboczego miesiąca listopada, wniosków i rekomendacji ze szkolenia przeprowadzonego w poprzednim okresie planistycznym wraz z informacją o sposobie ich wdrażania.

§ 8.

Koordynatorem ćwiczeń, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 1, jest Minister.

§ 9.

1. W Ministerstwie i jednostce do priorytetów szkoleniowych należą w szczególności:

- 1) weryfikacja modelu i procedur działania zespołów zadaniowych w systemie kierowania Ministra i kierownika jednostki;
 - 2) sprawdzanie przyjętych procedur dotyczących podejmowania decyzji do realizacji wybranych zadań operacyjnych;
 - 3) doskonalenie procesu uruchamiania procedur zarządzania kryzysowego;
 - 4) doskonalenie procedur związanych z wprowadzaniem wyższych stanów gotowości obronnej państwa i zadań operacyjnych w systemie stałych dyżurów.
2. Priorytety, o których mowa w ust. 1, można osiągać przez:
- 1) sukcesywne zgrywanie wybranych elementów systemu kierowania w Ministerstwie i w jednostce;
 - 2) nabywanie przez obsady zespołów zadaniowych praktycznych umiejętności działania w ramach procedur zarządzania kryzysowego i planowania operacyjnego w Ministerstwie i w jednostce;
 - 3) kształtowanie umiejętności współdziałania w realizacji zadań obronnych z innymi podmiotami podsystemu obronnego państwa, w tym z jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych RP i wojsk sojusznicznych;
 - 4) wdrażanie wniosków i zaleceń z ćwiczeń przeprowadzonych w przeszłości oraz wniosków i zaleceń wynikających z prowadzonych kontroli wykonywania zadań obronnych.
3. Do zasad organizacji i prowadzenia ćwiczeń należą:
- 1) przyjmowanie stopniowego dochodzenia do najważniejszych przedsięwzięć szkoleniowych z uwzględnieniem kolejności przez:
 - a) trening,
 - b) grę decyzyjną,
 - c) ćwiczenie doskonalące,
 - d) ćwiczenie kompleksowe;
 - 2) wykorzystanie, jako dokumentu pomocniczego:
 - a) „Jednolitego tła strategicznego do ćwiczeń w Siłach Zbrojnych RP”, zawierającego ustalenia i informacje umożliwiające, po odpowiednim przystosowaniu, opracowywanie ogólnych i szczegółowych założeń scenariuszy oraz sytuacji wyjściowych do kompleksowego i doskonalącego ćwiczenia obronnego oraz gry i treningu,
 - b) „Metodyki organizacji krajowych ćwiczeń zarządzania kryzysowego” stanowiącej podręcznik o charakterze praktycznej instrukcji, który umożliwi sprawne przygotowanie, przeprowadzenie i ewaluację ćwiczenia doskonalącego lub kompleksowego;
 - 3) osiągnięcie celu oraz ogólnego charakteru ćwiczenia, który powinien wynikać z miejsca i roli DAR w systemie obronnym państwa oraz funkcjonalnego ich przeznaczenia i zmierzać do sprawdzenia i weryfikacji przyjętych rozwiązań formalno-prawnych i organizacyjnych oraz obowiązujących procedur działania, a także dokonanie oceny współdziałania Ministerstwa i jednostki realizującej zadania obronne;
 - 4) przyjmowanie dla przedsięwzięć szkoleniowych prowadzonych wspólnie z Siłami Zbrojnymi RP celów zapewniających określenie miejsca i roli współpracy cywilno-wojskowej podczas prowadzenia operacji obronnej oraz w warunkach współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa, w szczególności obiegu informacji pomiędzy DAR a elementami dowodzenia Sił Zbrojnych RP i administracji wojskowej;
 - 5) kierowanie ćwiczeniem przez Ministra albo kierownika jednostki bądź inną osobę z kierownictwa Ministerstwa albo kierownictwa jednostki upoważnioną do działania w jego imieniu;
 - 6) przeprowadzenie ćwiczenia w miejscu przewidywanego działania ćwiczących grup zadaniowych Ministerstwa i jednostki, z uwzględnieniem pracy w zapasowych miejscach pracy;

- 7) organizację czasu trwania ćwiczenia, który powinien wynikać z zakładanych celów oraz przyjętych rozwiązań organizacyjnych;
- 8) dopuszczenie organizacji ćwiczenia w formie zdalnej z wykorzystaniem technologii cyfrowej, co służyć może także weryfikacji przygotowania szkolonych do funkcjonowania i wykonywania zadań obronnych w środowisku teleinformatycznym.

§ 10.

Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się dyrektorowi komórki organizacyjnej właściwej do spraw planowania obronnego.

§ 11.

Traci moc zarządzenie nr 11 Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 lutego 2022 r. w sprawie szkolenia obronnego w działach administracji rządowej kierowanych przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (Dz. Urz. Min. Rodz. i Pol. Społ. poz. 11).

§ 12.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Marlena Maląg